

Neděle 16.9.2012 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

Mt 18,23-35: „Život z milosti“

Žijeme ve světě, ve kterém nedostaneme nic zadarmo a nikdo nám nic nedaruje. Pravidla jako „oko za oko“ a „zub za zub“ to docela dobře vystihují. Lidé se chovají k sobě tak, aby nezůstali jeden druhému nic dlužní ani v dobrém ani ve zlém. Když nám někdo prokáže nějakou laskavost, dáváme si dobrý pozor, abychom mu náhodou neprokázali laskavost o něco větší. A když nám někdo ublíží, taky si to pohlídáme, aby naše „odveta“ bolela toho druhého minimálně tolik, jako nás jeho křivda. *Jenže*: ono je to ještě trochu horší. Lidé se navzájem podvádějí, okrádají a jeden druhého využívá. V takovém světě se nežije dobře....

1. Ježíšova nabídka Boží milosti, odpuštění a lásky

Ježíšův svět nebyl kdysi o mnoho lepší. Lidé byli věřící, bylo mezi nimi možná víc lidskosti a milosrdenství, ale nějak slavné to také nebylo. Proto zve Ježíš také své zbožné spoluobčany k novému začátku v životě s Bohem.

Příběh o dlužníkovi, který si nepoctivým jednáním zadělal na životní debakl, je víc než poučný. Mluví o tak velkém odpuštění, že je na místě spíše slovo „milost“. Právě tím, že Pán Ježíš přichází s kategorií „milosti“ a nechává ji v příběhu „fungovat“, rozbíjí některé zažitě představy o životě.... Jen si představte: podřízený soustavně neplatí clo a neodvádí daně až z toho vznikne obrovský dluh. Ve chvíli, kdy se král rozhodl pro důkladnou kontrolu, jakýsi „audit“, už bylo pozdě a nedalo se nic dělat. Dlužník se řítí do neštěstí, král si na něm moc vzít nemůže. Jediné řešení, které by trochu zmírnilo škody, byl prodej dlužníka a jeho rodiny do otroctví. – Nevím, kde se vzala v dotyčném ta drzost, ale on v této situaci prosí o slitování! A kupodivu to vyšlo! Stal se zázrak! Král se nad ním ustrnul a astronomický dluh mu odpustil! Obrovská milost! Nepředstavitelný dar! Jenže tím příběh nekončí.

V další části dochází k nečekanému zvratu. Dlužník, kterému král všechno odpustil, potká svého kolegu. Nevypráví mu o štěstí, které ho potkalo, nepodělí se s ním o radost, ale vzpomene si na to, že mu něco dluží. Ve srovnání s tím, co dlužil on, to nestojí za řeč. Co udělá? Mávně rukou, zapomene, odpustí, vždyť ho před chvílí potkalo takové štěstí! *Houby* – nic takového! Místo toho začne na svém kolegovi nelidsky vymáhat vrácení dluhu. Nepomůže, když mu kolega padá k nohám a prosí o slitování. Neodpustí, neslituje se, naopak ho posílá do vězení.... Proč to udělal? Proč se nezachoval velkoryse, lidsky? Co myslíte: bylo to správně? Co byste udělali vy? V čem je hlavní problém?

2. Nový život podle pravidel milosti

Všichni posluchači, kteří příběh slyšeli, hned pochopili, že tím králem, o kterém je řeč, je Bůh. Nikdo jiný nebyl ochoten a schopen tolik odpustit a tak se smilovat, jako to udělal král. Jenže Ježíš to vypráví proto, aby otevřel lidem oči a pomohl jim vidět, že v tom příběhu se mluví o nich, že situace člověka před Bohem se podobá té situaci velkého dlužníka. Nemáme sice daňové úniky a nemáme tučné konto někde v daňovém ráji. Ovšem svou pýchou a sobectvím urážíme Boha a tím, jak Ho nebereme vážně, jak Ho soustavně přehlízíme a ignorujeme, tím narůstá náš velký dluh. Pán Bůh je však tak dobrý a milosrdný, že je ochoten všechno odpustit a dát každému nový život. Každému, kdo o to prosí, kdo k Němu volá, odpouští a

vysvobozuje z bezvýhodné situace. Právě kvůli tomu poslal na svět svého Syna Ježíše, aby vzal na sebe všechny naše průšvihy, selhání, pády a hříchy. S vírou v Ježíše Krista můžeme začít psát nový, úplně jiný životní příběh. Jen nesmíme promarnit životní šanci..

Potřebujeme si připomínat, že Bůh dává svou milost lidem právě proto, aby tím změnil jejich život. Bůh chce, aby zkušenost Jeho odpuštění probudila v lidech nový způsob přemýšlení a jednání. Zkušenost Boží milosti potřebujeme prožít úplně do hloubky – až do morku kostí, až na dřev! Z našeho jednání musí být vidět, že jsme pochopili tajemství odpuštění, že jsme porozuměli tomu, co je *milost*. Takový nový život z Boha se pak projevuje odpouštěním druhým, láskou, laskavostí a trpělivostí. To je hlavní důraz Ježíšova vyprávění: dary Boží milosti a Božího odpuštění má člověk předávat dál. Na Boží lásku, která mění naši situaci, máme odpovídat láskou k bližním, na Boží odpuštění tím, že sami odpouštíme. Pokud nás setkání s Boží dobrotou a milostí takto nepromění, zůstáváme Božími dlužníky a Pán Bůh takové jednání nestrpí. Závěr příběhu je drsný. Králi to není jedno, jak se chová služebník, kterému prokázal takovou milost. Na nesmířlivost a tvrdost vůči bližnímu odpovídá tak, že bere své odpuštění zpět. Nesmířlivost to není naše právo, ale vina, dluh a hřích. Boží odpuštění není naším majetkem, o který nemůžeme přijít. Bůh má právo je vzít zpátky, pokud je nepředáváme dál.

3. Společenství Kristovy církve jako společenství milosti

Pán Ježíš vyprávěl svůj příběh také pro nás. Chce, aby v životě křesťanů a Kristovy církve byly zřetelné stopy Boží milosti, Božího působení. Za chvíli máme slavit sv. Večeři Páně. Je to slavnost, která připomíná Boží lásku k nám i závazek naší lásky k bližním.

Pokud máme slavit tuto slavnost s osobním užitkem, potřebujeme vědět, že máme naše vztahy k těm nejbližším a bližním v pořádku. Přijali jsme Boží odpuštění tam, kde jsme něco nezvládli a pokazili? Odpustili jsme těm, kteří se provinili vůči nám? Nezachovali jsme se vůči někomu tvrdě a nemilosrdně? To je zrcadlo, do kterého se máme podívat a podle něho napravit to, co je špatně. – Pokud naše chození do kostela nemá být ztrátou času, pak se musíme učit odpovídat konkrétně na Boží slovo. Pánu Bohu se nelíbí, když se v neděli v kostele tváříme jako ti nejlepší křesťané a v týdnu a doma nepromluvíme s manželkou nebo se nedokážeme smířit se svými blízkými.

Udělejme s tím něco. Udělejme nový začátek. Udělejme aspoň první krok tím správným směrem. Naší bídou není to, že něco v životě nezvládneme a že se s někým pohádáme. Naše bída začíná tam, kde s tím nic neděláme a nechceme dělat. Nevím, co je pro vás největším problémem, který nejčastěji řešíte. Nevím, jestli se to týká vztahu k dětem, vztahu k rodičům, vztahu k partnerovi nebo ještě k někomu jinému. Když vyznáváme, že žijeme z Boží milosti, pak je třeba té vzácné Boží milosti dovolit, aby změnila naše tvrdé postoje vůči druhým na postoje laskavé a přátelské. A to něco stojí, to „bolí“, to vyžaduje pokoru, opravdovost i sebezapření. Pán Ježíš Kristus umíral na kříži proto, abychom mohli prožít Boží odpuštění, začít nový život a novým způsobem pokračovat. Boží milost dokáže v lidském životě divy. Nenechme se připravit o radost z Boží úžasné lásky a radost z proměny srdce a života.

Bronislav Kaleta